

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 6: In maledicum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A 2. Ρώμ. ἀρχ. ita scriptum est hoc nomen ἐσκήλινος λόφος, & item alijs locis.

NEQVE HOC PARENTEIS (HEV) MI. s. v. p.] acerbum quidem, & luctuosum est parentibus, ipsos superstitis esse liberis? sed magnum tamen illis affert solatium, videre eos, quorum opera hi morte immatura interierint, quam acerbissimas pœnas persolvere. hoc igitur dicit puer. erunt quidem mihi parentes (quo nihil eis grauius accidere potest) superstitis: sed hoc solatio tamen suum luctum, mœrorumque lenient, ac leuabunt, quod vos infepultas, ac proiectas, à canibus, lupis, & auibus dilacerari videbunt. Sic M. Tullius lib. 5. Accusation. de Dextione quodam, cuius filium Verres necandum curarat. *Non ex libris estimatis tuis pecuniam domum, sed ex tua calamitate cineri atque ossibus filij sui solatium vult ali quod reportare. Hic iam grandis natu Eubulida hoc tantum exacta etate laboris, itinerisq; suscepit, non ut aliquid ex suis bonis recuperaret, sed, ut quibus oculis cruentas cervices filij sui videret, iisdem te condem natum videret.* Admonendus autem lector est, vo cem parentis hoc loco non esse vocandi casus,

B quod putauit Porphyr. sed accusandi. Nam si vocandi casus esset, subintelligendum esset extrinsecus: vos, ut esset, vos effugeret: quod esset Horatio indignum, Nunc autem hoc posito, quod ita est, parentis superstitis, esse acculandi casus, nihil est difficultatis, nihilque subintelligendū. Quod autem addit interiectionem dolentis, *heu*, id eò pertinet, ut ostendat, casum parentibus esse abominandum, ipsos filijs esse superstitis. Nam cōtrā assiduis precibus, & omnibus deos obsecrāt, ut filij sibi sint superstitis. M. Tull. lib. 2. de natura deorum. *Nam qui totos dies precabantur, & immolabant, ut sui liberi sibi superstitis essent, superstitionis sunt appellati.* dictus autem superstitis à verbo supersum, quod super sit: & refertur ad alterū extinctum, & corruptum. Hor. lib. 2. Oda 2. *Illū aget penna metuente solui Fama superstitis.* li. 3. Od. 9. *Pro qua non metuam mori, Si parcent anime fata superstiti.* ibid. *Pro quo bis patiar mori, Si parcēt puero fata superstiti.* & Oda 17. lib. 2. *Nec carnis aequè, nec superstitis Integer.* & Carm. sæcul. post epod. *Castus Enēas patriæ superstitis.*

IN MALEDICVM,

Ode 6.

QVID immerenteis hospites vexas
canis,

Ignauus aduersum lupos?

Quin huc inaneis, si potes, vertis minas:

Et me remorsurum petis?

Nā, qualis aut Molossus, aut fulus Lacō,

Amica vis pastoribus,

Agam per altas aure sublata niueis,

Quæcumque præcedet fera.

Tu, cūm timenda voce complesti nemus: D

Proiectum odoraris cibum.

Caue: caue. namq; in malos asperrimus

Parata tollo cornua:

Qualis Lycambæ spretus infido gener,

Aut acer hostis Bupalō.

An, si quis atro dente me petiuerit,

Inultus ut, flebo, puer?

IMMERENTEIS] immeritos, nihil commeritos. Aiunt quidam, Horatium inuehi in quendam Cassium Seuerum, poetam maledicum & petulantem.

CANIS] latrator, malédicé. Marcus Tull. in oratione pro Roscio Amerino, accusatores cum anseribus, & canibus comparat: *alios enim esse, qui clamare possunt tantum, non etiam nocere: alios, qui latrare, & mordere possunt.* illos anseribus: hos canibus esse simileis. eadem ratione maledicos homines, canes appellare licet. Itaque Menæchm^o ille apud Plautum, Hecubam eò canem ait cœptā esse appellari, quod, quemcumque aspexerat, in eum omnia mala ingerebat. Præterea canes dicuntur, qui sunt impudentes. Hom. *il. A. Εξ αὐτῶν ἐφυγες θάνατον κύνων.* id est, nunc quidem mortem effugisti canis. Ex quo κνωπῆς, qui oculis est caninis, id est, impudentibus, vox eidem vsitatiss. Obseruatione autem dignum est, Horatium, hunc maledicum siue Cassium, siue quem alium, cum cane ignauo, imbelli, & nullius animi: se, cum cane strenuo, valido, & genoroso comparare.

LVPPOS] eos, qui remordere possunt.

MOLOSSVS.] canis magnus, & procer^o, quales nascuntur in Epito. *infra sat. 6. lib. 2. simul domus alta Molossis Personuit canibus.* Lucret. lib. 5. *Irritata canum cūm primum magna Molossium Mollia ricta tremunt duros nudantia denteis.* Virg. Georg. 3. *Veloces Sparta catulos, acremque Molossium Pasce sero pingui.*

LACON] canis Laconicus, seu Lacedæmonius. Virg. Amyclæum nominat Georg. 3. *Armæque, Amyclæumque canem, Cressamque pharetram.*

AMICA VIS PASTORIBVS] φίλη, amans pastorū, vel cara pastoribus. Theocrit. *εἰδ. ε. κύνες φιλοπόμῳον* dicit, id est, canem amicum gregi.

AGAM] persequar, vrgebo, ἐπιζῶ, ἐλάσσω, διώζω. ut Virg. *Æn. 7. de canibus. Ut ceruum ardentis agerent.* Oda sequ. *Acerba fata Romanos agunt.* epist. ad August. *Naue agere.*

QUÆCUNQVE PRÆC. FERA] quisquis erit petulans, contumeliosus, & maledicus. Preclare ille, quisquis fuit, qui in cicuribus & domesticis animalibus, assentatorem: in feris, maledicum & obrectatorem, pessimum esse dixit.

TV, CUM TIMENDA VOCE, &c.] tu posteaquam diu, multumq; latrasti, cibo tibi oblato nareis admoues, & tum latrare desinis. al legoria est. significat enim, hunc lingua promptum esse, vocēque admodum valere: sed re & fa-

A Et signatum: quippe qui maledicat, ut pretium accipiat: quo ei oblato, taceat.

QUALIS LYCAMPÆ SPR. Id est, qualis Archilochus: qui Lycamben socerum propterea, quod ille filiam suam sibi iam desponsam mutata voluntate se daturum negarat, tam maledicis, & contumeliosis versibus insectatus est, ut illum ægritudini animi remedium suspēdio querere cōgerit, atque ad idem mortis genus sponsam quoque suam adegerit. infr. epist. ad Mæcen. 3. lib. 1. *Nec socerum querit, quem versibus oblinat atris, Nec sponsa laqueum fama suo carmine nectit.* & in epist. de arte poët. Archilochum proprio rabies armanit iambo.

AVT ACER HOST. BVPALO] Hipponax poeta iamborum itē scriptor, Archilochi ætate posterior: qui, ut tradit Dionys. Halicarn. trimetrum Archilochium de industria in scazontem inflexit, ut vehementius feriret. M. Tull. li. 7. epist. de Tigellio. *eumque addictum iam tum puero Calui Licinij Hipponactis præconio.* Idem lib. 3. de nat. deor. *Neque enim quem Hipponactis iambus læserat, aut quierat Archilochi versu vulneratus, a deo immissum dolorem, non conceptum à seipso, continebat, &c. Hipponacti (inquit Plinius lib. 36. cap. 5.) notabilis fœditus vultus erat. quam obrem imaginem eius lascivia iocorum Bupalus, & Anthermius sculptores fratres proposuere ridētū oculis. Quod Hipponax indignatus am aritudinem carminum destrinxit in tantum, ut credantur aliquibus ad laqueum eos compulisse: quod falsum est. complura enim in finitimis insulis simulacra postea fecere, sicut in Delo, quibus subiecerunt carmen, non vitibus tantum censeri Chium, sed & operibus Anthermi filiorum.* Bupalus autem legendum esse, non Bubalo, & libri ferè omnes veteres fidem faciunt, & illa declarant, quæ exstant lib. 3. epigr. Græc. in Hippon. *Ὠξείρα, φεύγε τὸν χαλαρὴν τῶν πατρῶν, τὸν φρικτὸν Ἰωνίων αἰκῆς. ἔπι χ' ἀπὲρρα Ἰαμβιάζει Βυπαλίου ἐς εὐχῆς, &c.* id est, ô hospes, fuge Hipponactis sepulcrum horrendum, verbo rum grandine refertum: cuius etiam cinis iambos intorquet in odium Bupalii.

C **INVLTVS VT, FLEBO PVER?** frequens est his generibus loquendi Homerus, non me ter rebis, ut puerum. non te extimescam, ut puer. vno contenti erimus exemplo. Hector Achilli *ἰλιάδ. ψ. Πηλεΐδην, μὴ δὴ μ' ἐπέσσειγε νηπιόπον ὄς, Ἐλπίο δειδύξεσθαι,* id est, Pelide, ne spera te mihi, ut puero, terrorem incullurum. sicigitur Horatius hoc loco. an, si quis mihi maledixerit, confugiam ad fletum, & lacrymas inultus, ut puer, qui dolorem suum nulla alia ratione vlcisci potest? minime verò.

IN BELLVM CIVILE
gestum hinc Bruto & Cassio, il-
linc Octauiano, M. Antonio,
M. Lepido ducibus.

Ode 7.

Q *Vò, quò scelesti ruitis? aut cur dex-* **D**
teris

*Aptantur enses cōditi?
Parumne campis, atque Neptuno super
Fusum est Latini sanguinis,
Non, ut superbas inuidæ Karthaginis
Romanus arceis vreret:
Intactus aut Britannus ut descenderet
Sacra catenatus via:
Sed ut, secundum vota Parthorum, sua
Vrbs hæc periret dextera?
Neque hic lupis mos, nec fuit leonibus
Vnquam, nisi in dispar genus.
Furor ne cæcus, an rapit vis acrior?
An culpa? responsum date.
Tacent: & ora pallor albus inficit:
Mentesque percussa stupent. **E**
Sic est. acerba fata Romanos agunt,
Scelusque fraternæ necis,
Ut immerentis fluxit in terram Remi
Sacer nepotibus cruor.*

SCELESTI] impij, qui bellum civile medite-
mini: in quo ciuem à ciue interfici necesse est.

AVT CUR DEXTERIS, &c.] cur enses va-
gina tecti nudantur, ut destringuntur in ciueis?

NON, UT SUPERBAS, &c.] non ut Roma-
nus miles Karthaginem, quæ de imperio cum po-
pulo Rom. bello ancipiti diu decertauit, seu (ut
ait Paternus priore libro) quæ imperij Ro. diu
æmula fuit, euerteteret, atque incenderet, neque
ut Britanni nondum bello laceffiti, aut nondum
domiti, vincti per triumphum ducerentur: sed ut **F**
Roma sua manu labefactata concideret.

DESCENDERET] erat enim via Sacra decli-
uis à Carinis ad forum: deinde accliuis ad Capito-
lium M. Tull. lib. 4. epist. ad Att. *Itaque a. d. ter-
tium Id. Nouemb. cum sacra via descenderem, inse-
cutus est me.*

SACRA VIA] suprâ Oda 4. *sacram metiente
te viam.* & Sat. 9. lib. 1. *Ibam forte via sacra, sicut
meus est mos, &c.*

VOTA] optata, ut Sat. 6. lib. 2. *Hoc erat in
votis.* epist. de arte poët. *voti sententia compos.* &
in respons. Canid. Od. 17. infrâ. *Si tardiora fata
te votis manent?*

NISI IN DISPAR GENVS] sic habent li-
bri complures manuscripti. alij, *feris*: quod si cui
placebit magis, cohærebit cum voce *leonibus*. re-
peri & in vno codice impresso quidem illo, sed in
quo inerat optimæ notæ ascriptæ ab Ioanne Mo-
rello, viro nobili, & in primis docto, quas dice-
bat se ex Gulielmi Pelislerij, eruditissimi viri, e-
pisc.